

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 2 listopada 2022 r.

NK-KSE.431.1.23.2022.AG

**Pan
Tomasz Kiliński
Burmistrz Miasta Nowa Ruda**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. *o kontroli w administracji rządowej*¹ oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*², a także imiennego upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 4 sierpnia 2022 r.³ Aleksandra Grzebieniowska – inspektor wojewódzki z Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, w dniach od 9 sierpnia 2022 r. do 23 września 2022 r. przeprowadziła kontrolę problemową w trybie zwykłym w Urzędzie Miejskim w Nowej Rudzie z siedzibą przy ul. Rynek 1, 57-400 Nowa Ruda, w przedmiocie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. *o zmianie imienia i nazwiska*⁴ (dalej jako: „ustawa o zmianie imienia i nazwiska”).

Zgodnie z art. 47 w zw. z art. 46 ust. 1-3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w nawiązaniu do projektu wystąpienia pokontrolnego, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 28 czerwca 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2022 r.⁵

Celem kontroli była ocena działalności jednostki kontrolowanej w zakresie tematyki objętej kontrolą, dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości ustalenie ich zakresu, przyczyn i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także sformułowanie zaleceń pokontrolnych zmierzających do usunięcia nieprawidłowości.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o zmianie imienia i nazwiska: prowadzenie postępowań administracyjnych oraz informowanie o zaistniałych zmianach.

¹ Tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

² Tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz.135 ze zm.

³ Znak NK-KSE.0030.94.2022

⁴ Tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1988.

⁵ Znak NK-KSE.430.6.2021.MK.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli dla wszystkich kontrolowanych zagadnień.

W ww okresie funkcję Burmistrza Miasta Nowa Ruda pełnił Pan Tomasz Kiliński, Funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego sprawowała Pani Iwona Fecko⁶. Stanowisko Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego zostało powierzone Pani Annie Sokół.

Realizację przez Burmistrza Miasta Nowa Ruda zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie zmiany imion i nazwisk oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

USTALENIA KONTROLI

W okresie objętym kontrolą Kierownik USC w Nowej Rudzie wydał 32 decyzje administracyjne na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Kontrolą zostały objęte wszystkie postępowania administracyjne⁷. Ustalono, iż 20 spośród nich dotyczyło zmiany nazwiska⁸, 11 zmiany imienia/imion⁹, a 1 zmiany imion i nazwiska¹⁰.

Na dwudziestu ośmiu złożonych wnioskach¹¹ znajduje się pieczęć wpływu do organu, zgodnie z § 42 ust. 2 *Instrukcji kancelaryjnej*¹².

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że większość złożonych wniosków (dwadzieścia osiem) zawierało wszystkie dane określone w art. 11 ust. 1 pkt 1-6 ustawy o zmianie imienia i nazwiska.

W sześciu przypadkach zmiana nazwiska dotyczyła małoletnich¹³. Ustalono, iż wnioski składane były przez przedstawiciela ustawowego dziecka, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska.

⁶ Dalej: Kierownik USC w Nowej Rudzie.

⁷ USC.5355.1.2021, USC.5355.2.2021, USC.5355.3.2021, USC.5355.4.2021, USC.5355.5.2021, USC.5355.6.2021, USC.5355.7.2021, USC.5355.8.2021, USC.5355.9.2021, USC.5355.10.2021, USC.5355.11.2021, USC.5355.12.2021, USC.5355.13.2021, USC.5355.14.2021, USC.5355.15.2021, USC.5355.16.2021, USC.5355.17.2021, USC.5355.18.2021, USC.5355.19.2021, USC.5355.1.2022, USC.5355.2.2022, USC.5355.3.2022, USC.5355.4.2022, USC.5355.5.2022, USC.5355.6.2022, USC.5355.7.2022, USC.5355.8.2022, USC.5355.9.2022, USC.5355.10.2022, USC.5355.11.2022, USC.5355.12.2022, USC.5355.13.2022.

⁸ USC.5355.1.2021, USC.5355.2.2021, USC.5355.3.2021, USC.5355.4.2021, USC.5355.5.2021, USC.5355.6.2021, USC.5355.7.2021, USC.5355.8.2021, USC.5355.9.2021, USC.5355.11.2021, USC.5355.12.2021, USC.5355.13.2021, USC.5355.14.2021, USC.5355.16.2021, USC.5355.17.2021, USC.5355.2.2022, USC.5355.6.2022, USC.5355.7.2022, USC.5355.9.2022, USC.5355.13.2022.

⁹ USC.5355.10.2021, USC.5355.18.2021, USC.5355.19.2021, USC.5355.1.2022, USC.5355.3.2022, USC.5355.4.2022, USC.5355.5.2022, USC.5355.8.2022, USC.5355.10.2022, USC.5355.11.2022, USC.5355.12.2022.

¹⁰ USC.5355.15.2021.

¹¹ USC.5355.2.2021, USC.5355.3.2021, USC.5355.4.2021, USC.5355.5.2021, USC.5355.6.2021, USC.5355.7.2021, USC.5355.8.2021, USC.5355.9.2021, USC.5355.10.2021, USC.5355.12.2021, USC.5355.13.2021, USC.5355.14.2021, USC.5355.15.2021, USC.5355.16.2021, USC.5355.17.2021, USC.5355.19.2021, USC.5355.1.2022, USC.5355.2.2022, USC.5355.3.2022, USC.5355.4.2022, USC.5355.5.2022, USC.5355.6.2022, USC.5355.7.2022, USC.5355.8.2022, USC.5355.9.2022, USC.5355.10.2022, USC.5355.12.2022, USC.5355.13.2022.

¹² Stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. z 2011, nr 14, poz. 67), dalej jako: „instrukcja kancelaryjna”.

¹³ USC.5355.11.2021, USC.5355.13.2021, USC.5355.14.2021, USC.5355.16.2021, USC.5355.17.2021, USC.5355.6.2022..

Kontrola wykazała, że organ egzekwował obowiązek uiszczenia wymaganej opłaty skarbowej, do wszystkich wniosków dołączone były potwierdzenia dokonania opłaty skarbowej w wysokości 37,00 zł¹⁴.

Stwierdzono, że Kierownik USC w Nowej Rudzie w większości przypadków badał przesłanki do wydania decyzji pozytywnej z art. 4 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. W dwudziestu ośmiu przypadkach organ dokonał właściwej subsumcji stanu faktycznego do przepisu art. 4 ustawy o zmianie imienia i nazwiska uznając, iż wskazane okoliczności oraz przedłożone dowody stanowią ważne powody do dokonania zmiany w rozumieniu tego przepisu.

W wyniku kontroli ustalono, że rozstrzygnięcia ww. spraw następowały we właściwej formie - decyzji administracyjnej, zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że w decyzjach odstępowano od uzasadnień, jednocześnie prawidłowo powołując się na przepis art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego*¹⁵. Ponadto, na decyzjach prawidłowo znajduje się klauzula pouczająca o natychmiastowym wykonaniu decyzji z mocy ustawy (art. 12 ust. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska). Decyzje podpisane zostały przez właściwy organ tj. Kierownika USC w Nowej Rudzie.

Ustalono, iż 31 decyzji zostało doręczonych stronom, co znajduje odzwierciedlenie w aktach spraw (na decyzjach znajduje się potwierdzenie osobistego odbioru przez wnioskodawcę, zgodnie z zapisem § 60 ust. 3 *Instrukcji kancelaryjnej* lub w aktach znajduje się zwrotne potwierdzenie odbioru decyzji).

W wyniku kontroli stwierdzono, że 30 postępowań podlegających kontroli zostało załatwionych terminowo, uwzględniając zasadę szybkości postępowania, wynikającą z art. 12 § 1 k.p.a.

Kontrola wykazała, że za wyjątkiem jednego przypadku (USC.5355.10.2022) wydane decyzje o zmianie imienia lub nazwiska organ przesłał do właściwych Kierowników USC za pośrednictwem systemu BUSC, prawidłowo realizując obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska¹⁶, tj. za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego.

Czynności kontrolne wykazały, iż w 31 skontrolowanych sprawach informacje o zmianie imienia lub nazwiska, wymagane przepisem art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy dnia

¹⁴ Za dokonanie czynności urzędowej zmiany nazwiska i imienia (imion) albo nazwiska lub imienia (imion) stawka opłaty skarbowej wynosi 37 zł. Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiący załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2021 r., poz. 1923 ze zm.).

¹⁵ Tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, dalej jako: „k.p.a.”.

¹⁶ Stosownie do art. 13 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o zmianie imienia i nazwiska, kierownik urzędu stanu cywilnego, który wydał decyzję o zmianie imienia lub nazwiska, przesyła ją za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr stanu cywilnego, do kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa. Rozwinięcie ww. obowiązku znajduje się w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego. Jak stanowi § 35 r.r.s.c. decyzję o zmianie imienia lub nazwiska, o której mowa w ustawie z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska przekazuje się w rejestrze stanu cywilnego do właściwych kierowników urzędów stanu cywilnego jako odwzorowanie cyfrowe, a jeżeli decyzja została wydana w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu, przekazuje się ją w tej formie.

24 września 2010 r. o ewidencji ludności¹⁷ zostały zarejestrowane w rejestrze PESEL. W przypadku 28 spraw organ prawidłowo wprowadził informacje o zmianie do rejestru PESEL, po dniu doręczenia decyzji stronie.

W toku kontroli ustalono również, iż w 31 skontrolowanych sprawach dołączono wzmiankę dodatkową o zmianie imienia lub nazwiska do aktu stanu cywilnego w systemie BUSC, zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. *Prawo o aktach stanu cywilnego*¹⁸. Informacja została wprowadzona do systemu prawidłowo, po dniu doręczenia decyzji stronie (art. 110 § 1 k.p.a. w zw. z art. 12 ust. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska). W sprawach nr: USC.5355.10.2021 oraz USC.5355.12.2021 organ prawidłowo przekazał informacje o zmianie danych innym kierownikom urzędu stanu cywilnego.

Ustalono, że w aktach 19 spraw znajdują się metryki, o których mowa w art. 66a k.p.a., zgodne ze wzorem, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy¹⁹. Stwierdzono jednak, że metryki nie zostały sporządzone rzetelnie, nie zawierają bowiem adnotacji o wszystkich poszczególnych czynnościach w sprawie²⁰.

Ustalenia kontroli wykazały następujące nieprawidłowości przy realizacji zadań w zakresie objętym kontrolą:

Stwierdzono, iż na czterech złożonych wnioskach brak jest pieczęci wpływu do organu, co narusza treść § 42 ust. 2 *Instrukcji kancelaryjnej*. Zgodnie z przywołaną normą po zarejestrowaniu przesyłki na nośniku papierowym punkt kancelaryjny umieszcza i wypełnia pieczęć wpływu na pierwszej stronie pisma lub, w przypadku, gdy nie ma możliwości otwarcia koperty, na kopercie.

Zgodnie z przepisem art. 11 ust. 3 ustawy o zmianie imienia i nazwiska w przypadku, gdy wniosek o zmianę imienia lub nazwiska jest składany osobiście wnioskodawca przedstawia do wglądu dokument stwierdzający tożsamość. Stwierdzono, iż na żadnym z wniosków nie znajduje się adnotacja potwierdzająca przedstawienie do wglądu przez wnioskodawcę dowodu osobistego. Kierownik USC w Nowej Rudzie nie wyjaśniła również, w jaki sposób wpłynęły do Urzędu wnioski o zmianę imienia lub nazwiska (osobiście, za pośrednictwem operatora pocztowego, elektronicznie). W odniesieniu do każdej ze spraw odniosła się jedynie do sposobu oraz daty odbioru wydanej decyzji przez stronę.

Kontrola wykazała, że cztery złożone wnioski nie były kompletne, a Kierownik USC w Nowej Rudzie nie wezwała stron do uzupełnienia braków w trybie przewidzianym w art. 64 § 2 k.p.a. W sprawach nr: USC.5355.2.2021 - nie wskazano kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt małżeństwa; USC.5355.12.2022 - nie wskazano kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa; USC.5355.4.2021 - nie wskazano kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt małżeństwa oraz oświadczenia wnioskodawcy, że w tej samej sprawie nie złożył wcześniej wniosku do innego kierownika urzędu stanu cywilnego lub nie została wydana już decyzja odmowna;

¹⁷ Tekst jedn. Dz. U. z 2022, poz. 1191., dalej jako: „u.e.l.”.

¹⁸ Tekst jedn. Dz.U. z 2022, poz. 1681, dalej jako: „p.a.s.c.”.

¹⁹ Dz. U. z 2012 r., poz. 250.

²⁰ Np. USC.5355.13.2021: brak czynności zlecenia właściwemu kierownikowi USC dodania wzmianek do aktu stanu cywilnego; USC.5355.14.2021: brak czynności zlecenia właściwemu kierownikowi USC dodania wzmianek do aktu stanu cywilnego; USC.5355.18.2021: błędny przedmiot sprawy.

USC.5355.12.2021 - nie wskazano kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz oświadczenia wnioskodawcy, że w tej samej sprawie nie złożył wcześniej wniosku do innego kierownika urzędu stanu cywilnego lub nie została wydana już decyzja odmowna. Mając na uwadze treść art. 11 ust. 1 pkt 1b oraz art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy o zmianie imienia i nazwiska powyższe stanowi brak formalny wniosku. Kierownik USC w Nowej Rudzie wyjaśniła, że :

„USC.5355.2.2021: brak wskazania kierownik który sporządził akt (do wniosku dołączono wydruk podglądu aktu stanu cywilnego)

USC.5355.4.2021: do wniosku dołączono wydruk podglądu aktu stanu cywilnego, odnośnie braku oświadczenia wnioskodawcy (wnioskodawca przebywa za granicą brak możliwości osobistego kontaktu-pandemia)

USC.5355.12.2021: do wniosku dołączono wydruk podglądu aktu stanu cywilnego, odnośnie braku oświadczenia wnioskodawcy (niedopatrzenie urzędnika)”

Powyższe wyjaśnienie nie może zostać uwzględnione. Owszem, zgodnie z art. 11a ustawy o zmianie imienia i nazwiska postępowanie administracyjne w sprawie zmiany imienia i nazwiska w zakresie niezbędnym dla wydania rozstrzygnięcia w sprawie jest prowadzone z wykorzystaniem danych zawartych w rejestrze stanu cywilnego, niemniej jednak wniosek o zmianę imienia lub nazwiska podlega rygorom formalnym, określonym w art. 11 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, dlatego też w powyższej sytuacji organ zobligowany był na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia braków formalnych wniosku, w terminie nie krótszym niż 7 dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania. Z akt spraw nie wynika, aby organ administracji publicznej podjął ww. czynności. Powyższe stanowi naruszenie ww. przepisu prawa.

Kontrola wykazała, że w sprawie nr USC.5355.3.2022 Kierownik USC w Nowej Rudzie decyzją administracyjną z dnia 17 marca 2022 r. orzekł o zmianie imion obywatelowi Ukrainy. Jak stanowi art. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska ustawę stosuje się do: 1) obywateli polskich; 2) cudzoziemców niemających obywatelstwa żadnego państwa, jeżeli mają w Rzeczypospolitej Polskiej miejsce zamieszkania; 3) cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, z zastrzeżeniem art. 4 ust. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Z akt sprawy nie wynika, aby wnioskodawca posiadał obywatelstwo polskie, był cudzoziemcem niemającym obywatelstwa żadnego państwa, czy też status uchodźcy. Z dokumentacji znajdującej się w sprawie nie wynika również, aby Kierownik USC w Nowej Rudzie podjął czynności w celu wyjaśnienia, czy może orzekać w sprawie na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska. W rozpatrywanej sprawie może zachodzić zatem przesłanka nieważnościowa ustalona w art. 156 § 1 pkt 2 in principio k.p.a.

W aktach sprawy USC.5355.11.2021 (jednej z dwóch, w których wymagana była zgoda rodzica) brak jest poprawnie sformułowanej zgody drugiego rodzica na zmianę nazwiska dziecka. Kierownik USC w Nowej Rudzie wyjaśniła:

„ad. 8 zgoda rodzica (ojca) poprzez czytelny podpis pod wnioskiem podpis złożono osobiście przy kierowniku USC”

Wyjaśnienie nie może zostać uwzględnione. U dołu przekazanej kopii wniosku widnieje podpis ojca, niemniej jednak nie można uznać tak złożonego podpisu za wyrażony w sposób o którym mowa w art. 8 ust. 5 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Zgodnie w przywołaną ww. normą rodzic wyraża zgodę na zmianę nazwiska dziecka osobiście do protokołu przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego albo jego zastępcą lub na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem własnoręcznym, poświadczonym za zgodność podpisu przez notariusza lub na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Podobnie, w sprawie USC.5355.16.2021 (w której wymagana była zgoda rodzica) pomimo, że w aktach znajduje się przedmiotowa zgoda, złożona w formie oświadczenia, nie można dokumentu uznać za zgodę wyrażoną w sposób o którym mowa w art. 8 ust. 5 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, nie zawiera bowiem elementów przewidzianych dla protokołu, o którym mowa w art. 68 § 1 k.p.a.

W sprawie nr USC.5355.6.2022 zmiana dotyczyła małoletniego, który ukończył 13 lat, zatem zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska do zmiany nazwiska dziecka jest potrzebne także wyrażenie zgody przez dziecko. Na wniosku znajdującym się w aktach sprawy widnieje podpis dziecka, niemniej jednak nie można go uznać za zgodę wyrażoną zgodnie z przepisem art. 8 ust. 4 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Zgodnie z tym przepisem zgodę na zmianę nazwiska dziecko wyraża osobiście do protokołu przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego albo jego zastępcą lub na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem własnoręcznym, poświadczonym za zgodność podpisu przez notariusza. Zgodnie z przepisem art. 68 § 1 k.p.a. z protokołu winno jasno wynikać, kto, kiedy, gdzie i jakich czynności dokonał, kto i w jakim charakterze był przy tym obecny, co i w jaki sposób w wyniku tych czynności ustalono i jakie uwagi zgłosiły obecne osoby.

Ustalono również, że w czterech sprawach organ nie podjął rzetelnych czynności procesowych zmierzających do zebrania pełnego materiału dowodowego.

Analiza przekazanej dokumentacji w sprawach USC.5355.2.2021, USC.5355.7.2021, USC.5355.12.2021, USC.5355.1.2022 wykazała, iż strony nie przedstawiły żadnych dowodów na opisywane przez siebie w uzasadnieniu wniosku zdarzenia, a przedstawione uzasadnienie budzi wątpliwości, iż opisywane we wnioskach przyczyny wpisują się w katalog "ważnych powodów" zmiany imienia lub nazwiska, o których mowa w art. 4 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Kierownik USC w Nowej Rudzie zapytana o przeprowadzone postępowanie wyjaśniające w powyższych sprawach wyjaśniła:

„Każdy wniosek jest rozpatrywany indywidualnie i bardzo szczegółowo analizowany. Gdy strona nie może poprzeć swojego wniosku stosownymi dokumentami przeprowadzana jest szczegółowa rozmowa na podstawie której, podejmowana jest decyzja. Każdą z tych osób pamiętam, ponieważ jest to indywidualna historia i za każdą osobą kryje się niejednokrotnie trauma, która zmieniła ich życie a zmiana nazwiska pozwala im zapoczątkować nowy etap życia. Nie można kierować się tylko sztywnym przepisem ale również a może przede wszystkim człowiekiem”.

Wobec powyższego zwrócono się do Kierownika USC w Nowej Rudzie o przedstawienie kopii protokołów z czynności przeprowadzenia rozmów ze stronami oraz

świadkami w ww. sprawach. Na potwierdzenie okoliczności przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego Kierownik USC w Ścinawie przedstawiła służbowe „notatki”²¹.

Po pierwsze, wskazania wymaga, iż notatki zostały doręczone na etapie składania wyjaśnień, podczas czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej nie przekazano ich kontrolującej wraz z aktami spraw. Po drugie, notatki stanowić mogą jedynie materiał pomocniczy w postępowaniu. Organ orzekający o zmianie imienia lub nazwiska posiada obowiązek sporządzenia protokołu z czynności postępowania administracyjnego. Jak stanowi art. 67 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej sporządza zwięzły protokół z każdej czynności postępowania, mającej istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, chyba że czynność została w inny sposób utrwalona na piśmie. W szczególności sporządza się protokół z przesłuchania strony, świadka i biegłego (art. 67 § 2 pkt 2 k.p.a.). Osoby biorące udział w postępowaniu wyjaśniającym powinny podpisać dokument bezpośrednio po udzieleniu wyjaśnień/zeznań, a odmowę lub brak podpisu należy omówić w protokole. Przedstawione przez Kierownika USC w Nowej Rudzie „notatki” nie można uznać za formę protokołu w rozumieniu art. 67 k.p.a. Podkreślić w tym miejscu należy, że obowiązek dokumentowania czynności postępowania administracyjnego ma charakter bezwzględny²².

Ustawodawca przyjął jako zasadę, względną stabilizację imion i nazwisk, dopuszczając dokonanie zmiany imienia i/lub nazwiska w trybie administracyjnym wyłącznie z ważnych powodów, na co wskazuje art. 4 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Katalog ważnych powodów uzasadniających zmianę imienia lub nazwiska zawartych w cytowanym przepisie nie jest zamknięty, sformułowanie "w szczególności" oznacza, że ustawodawca dopuszcza możliwość zaistnienia także innych sytuacji, które mogą uzasadnić zmianę imienia i (lub) nazwiska, jeżeli zostaną ocenione jako "ważne powody". Pomimo użycia nieostrego pojęcia "ważnych względów" i jedynie przykładowego ich wyliczenia w ustawie o zmianie imienia i nazwiska nie należy jednak pojęcia tego interpretować rozszerzająco.

Dla przykładu, w sprawie USC.5355.7.2021 wnioskodawca jako jedyny powód zmiany swojego nazwiska podał fakt planowanego rozwodu i że chce wrócić do nazwiska rodowego, jakie nosił przed ślubem. Kierownik USC w Nowej Rudzie orzekł w sprawie pozytywnie o zmianie nazwiska. W niniejszej sprawie wnioskodawca nie wskazał, że spełnił przesłankę, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, a Kierownik USC w Nowej Rudzie nie podjął czynności wyjaśniających mających na celu ustalenie stanu faktycznego sprawy, udokumentowania powodów zmiany nazwiska, ale innych niż tylko sam "fakt planowanego rozwodu". Kierownik USC w Nowej Rudzie wyjaśnił, iż w toku prowadzonej sprawy przeprowadził ustną rozmowę z wnioskodawczynią, która przekonała organ o podjęciu pozytywnej decyzji o zmianie nazwiska. Organ orzekający przedłożył „notatkę” z dnia 25 czerwca 2021 r. o treści:

„Kierownik USC przeprowadził również rozmowę z której wynikało, że Wnioskodawczyni od 17 lat nie ma kontaktu z mężem, z którym łączyły ją bardzo trudne stosunki. Wyjechała za granicę by odciąć się całkowicie od życia, które miała w Polsce. Obecnie składa dokumenty o rozwód, który będzie bardzo trudny do przeprowadzenia

²¹ USC.5355.7.2021: notatka z dnia 25 czerwca 2021 r., USC.5355.12.2021: notatka z dnia 16 września 2021 r., USC.5355.1.2022: notatka z dnia 8 lutego 2022 r., USC.5355.2.2021: notatka z dnia 8 lutego 2022 r.

²² Zob. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 grudnia 2020 r., II OSK 2624/20.

ponieważ nie można ustalić miejsca pobytu męża. Do Polski przyjechała po raz pierwszy od bardzo dawna i chciała pozamykać wszystkie zaległe sprawy. Rozwód przeprowadzi za granicą ale nie będzie mogła przyjechać do Polski by wpisać ten dokument i w ciągu trzech miesięcy powrócić do nazwiska noszonego przez małżeństwem, dlatego chciała to zrobić gdy jest w Polsce i od razu zmienić sobie dokumenty. Wniosek i wyjaśnienia ustne strony przekonały kierownika o podjęciu pozytywnej decyzji”.

Wyjaśnienie nie zostało uwzględnione. Przesłankę zmiany nazwiska wskazuje art. 4 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Zgodnie z tym przepisem zmiany imienia lub nazwiska można dokonać wyłącznie z ważnych powodów. Osoba wnioskująca o zmianę nazwiska w swoim wniosku musi zatem powołać się na hipotezę tego przepisu tj. wskazać, że są ważne powody do tego, by Kierownik USC zmienił jej nazwisko. W toku postępowania organ orzekający bada, czy wnioskodawca udowodnił, że spełnił przesłankę, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. W omawianej sprawie wykluczyć należy, iż fakt „planowanego rozwodu” wypełnia pojęcie „ważnych powodów”. Powrót do nazwiska noszonego przed ślubem następuje w przypadku orzeczenia rozwodu – w trybie art. 59 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. *Kodeks rodzinny i opiekuńczy*²³. Kierownik USC w Nowej Rudzie winien wezwać wnioskodawcę do udokumentowania istnienia określonych „ważnych powodów”, z uwagi na które chce zmienić swoje nazwisko, ale innych niż tylko sam fakt planowanego rozwodu. W przypadku braku udowodnienia takich okoliczności organ winien orzec o odmowie zmiany nazwiska. Jediną czynnością, jaką podjął Kierownik USC w Nowej Rudzie w niniejszej sprawie była rozmowa z wnioskodawcą, zakończona sporządzeniem notatki służbowej.

Odnosząc się do powyższych spraw wskazać wymaga, że do Kierownika USC należy ocena, czy opisywane we wniosku przyczyny wpisują się w katalog przesłanek pozytywnych zmiany imienia i nazwiska zawarty w art. 4 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Niemniej jednak, w ww. sprawach organ nie wyczerpał możliwości zebrania materiału dowodowego, stanowiącego podstawę wydania rozstrzygnięcia. Ważne powody przemawiające za zmianą imienia i nazwiska, nie mogą wynikać jedynie z subiektywnego przekonania osoby żądającej zmiany, ale muszą również sprostać zobiektywizowanym i zrationalizowanym kryteriom ich oceny²⁴. Osoba chcąca zmienić swoje imię i nazwisko powinna zatem użyć takiej argumentacji i udokumentować żądanie w taki sposób, aby przekonać organ administracyjny, że jej żądanie nie stanowi kaprysu, fanaberii albo że wynika z przekory²⁵. Imię i nazwisko danej osoby są jej trwałymi atrybutami, przypisanymi prawnie w aktach stanu cywilnego, według zasad zawartych p.a.s.c., a ich zmiana może nastąpić tylko z ważnych powodów. Ustawodawca jednocześnie przesądził, że sama wola danej osoby, aby zmianie uległo jej imię lub nazwisko i jej subiektywne przekonanie, że takie ważne powody występują, nie jest wystarczającą przesłanką dokonania zmiany. Imię i nazwisko spełnia bowiem w zorganizowanym społeczeństwie istotną funkcję identyfikacyjną i porządkującą. Aby taką funkcję mogło

²³ Tekst jedn. Dz.U. z 2020, poz. 1359.

²⁴ Por. wyrok NSA OZ we Wrocławiu z dnia 9 lipca 1993 r. sygn. akt SA 974/81.

²⁵ Wyrok NSA z dnia 22 września 2017 r., sygn. akt II OSK 69/16.

spełniać dane te musi cechować pewność i stabilność²⁶. Mając na uwadze powyższe, na organie spoczywała powinność podjęcia wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, z uwzględnieniem interesu społecznego i słusznego interesu obywateli (art. 7 k.p.a.), w tym do wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego oraz jego oceny w całokształcie stanu faktycznego sprawy i przedstawienia w uzasadnieniu decyzji (art. 77 § 1, art. 80 oraz art. 107 § 3 k.p.a.)²⁷. W przywołanych sprawach organ winien był wezwać strony na podstawie art. 50 k.p.a. do złożenia wyjaśnień poprzez przedłożenie dowodów uzasadniających twierdzenia wskazane we wniosku o zmianę imienia lub nazwiska.

Nie można nie zauważyć, że decyzja administracyjna wydana na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska ma charakter uznaniowy, obowiązkiem organu rozstrzygającego jest zatem wykazanie, iż dokonana ocena pojęcia "ważnych powodów" nie nosiła cech dowolności i nie przekroczyła dopuszczalnej granicy swobody interpretacji. Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego²⁸ „*Uprawnienie organu administracji do wydawania decyzji o charakterze uznaniowym nie zwalnia tego organu z obowiązku zgromadzenia i wszechstronnego zbadania materiału dowodowego i wydania decyzji o treści przekonującej pod względem prawnym i faktycznym*”. Z powyższego wynika bezsprzecznie, iż organ orzekający o zmianie imienia lub nazwiska winien wyjaśnić, czym kierował się podejmując określone rozstrzygnięcie, jakie okoliczności skłoniły go do wydania określonej decyzji administracyjnej. Z uwagi na to, iż Kierownik USC w Nowej Rudzie nie zgromadził rzetelnego materiału dowodowego w powyższych sprawach oraz na fakt, iż na podstawie art. 107 § 4 k.p.a. każdorazowo odstępował od uzasadniania decyzji, nie można ocenić, czy organ wydający decyzję nie przekroczył granic upoważnienia zawartego w ustawie o zmianie imienia i nazwiska.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono także uchybienia i nieprawidłowości w treści wydanych decyzji administracyjnych:

- w przypadku 22 decyzji w podstawie prawnej wskazano art. 9 ust. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska (dotyczy małoletniego dziecka), a zmiana dotyczyła osoby pełnoletniej²⁹;
- w przypadku 28 decyzji przywołano błędną nazwę ustawy „o zmianie imion i nazwisk”, zamiast o zmianie imienia i nazwiska³⁰;

²⁶ Wyrok WSA w Łodzi z dnia 15 lutego 2017 r., III SA/Łd 745/16.

²⁷ Wyrok WSA w Szczecinie z dnia 22 września 2016 r., II SA/Sz 294/16.

²⁸ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego (do 2003.12.31) w Warszawie z dnia 19 marca 1981 r., SA 234/81.

²⁹ USC.5355.1.2021, USC.5355.3.2021, USC.5355.4.2021, USC.5355.5.2021, USC.5355.8.2021, USC.5355.9.2021, USC.5355.10.2021, USC.5355.15.2021, USC.5355.18.2021, USC.5355.19.2021, USC.5355.1.2022, USC.5355.2.2022, USC.5355.3.2022, USC.5355.4.2022, USC.5355.5.2022, USC.5355.7.2022, USC.5355.8.2022, USC.5355.9.2022, USC.5355.10.2022, USC.5355.11.2022, USC.5355.12.2022, USC.5355.13.2022.

³⁰ USC.5355.1.2021, USC.5355.3.2021, USC.5355.4.2021, USC.5355.5.2021, USC.5355.8.2021, USC.5355.9.2021, USC.5355.10.2021, USC.5355.11.2021, USC.5355.13.2021, USC.5355.14.2021, USC.5355.15.2021, USC.5355.16.2021, USC.5355.17.2021, USC.5355.18.2021, USC.5355.19.2021, USC.5355.1.2022, USC.5355.2.2022, USC.5355.3.2022, USC.5355.4.2022, USC.5355.5.2022, USC.5355.6.2022, USC.5355.7.2022, USC.5355.8.2022, USC.5355.9.2022, USC.5355.10.2022, USC.5355.11.2022, USC.5355.12.2022, USC.5355.13.2022.

- w przypadku 19 decyzji w treści odnoszącej się do natychmiastowego wykonania decyzji (art. 12 ust. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska) wskazano art. 12 ust. 1 (dodatkowo bez wskazania ustawy, której przepis przywołano)³¹;
- w treści wszystkich decyzji znajduje się nr PESEL jako dane identyfikujące strony lub osoby, których dotyczy zmiana imienia lub nazwiska, czego nie wymaga art. 107 § 1 k.p.a.;
- w nagłówku wszystkich decyzji zamiast organu uprawnionego do wydania decyzji tj. Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Nowej Rudzie wskazano aparat pomocniczy organu tj. Urząd Miejski w Nowej Rudzie, Urząd Stanu Cywilnego.

Ustalono również, iż w jednym przypadku w aktach sprawy USC.5355.4.2021 brak jest dowodu doręczenia decyzji stronie, a w toku kontroli organ nie zdołał wykazać, że skutecznie doręczył decyzję. Kierownik USC w Nowej Rudzie wyjaśniła:

„Odbiór drogą pocztową za granicę do Irlandii. Adnotacja z poczty „Ushuga „potwierdzenie odbioru” jest zabroniona. Dokumenty zostały dostarczone do osoby kontrolującej”.

Wobec powyższego zwrócono się o wyjaśnienie, w jaki sposób ustalona została data doręczenia decyzji stronie, na egzemplarzu decyzji znajdującej się w aktach sprawy widnieje bowiem adnotacja *„decyzja prawomocna: 20.05.2021 r.”*. Kierownik USC w Nowej Rudzie wyjaśniła:

„za datę prawomocności uznano datę dostarczenia dokumentu do wysłania tj. data 20.05.2021 r. (brak możliwości ustalenia daty dostarczenia utrata kontaktu z wnioskodawcą”.

Złożone wyjaśnienie nie może zostać uwzględnione. Po pierwsze, zgodnie z przepisem art. 110 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej. Wskazania wymaga, że decyzja procesowa, jako akt podjęty, a następnie uzewnętrzniony przez jego wydanie, nabiera cech decyzji administracyjnej przez zakomunikowanie treści tego aktu stronie. Ciężar dowodu w zakresie wykazania, w jakiej dacie rzeczywiście doręczono i czy w ogóle doręczono decyzję spoczywa na organie³². Fakt doręczenia lub ogłoszenia decyzji winien być w odpowiedni sposób udokumentowany albo w postaci zwrotnego potwierdzenia odbioru, albo protokołu ogłoszenia decyzji. W niniejszej sprawie brak jest dowodu doręczenia decyzji, a tym samym możliwości ustalenia daty uprawomocnienia się decyzji, za taką nie można uznać dnia wydania decyzji (jej sporządzenia).

Stwierdzono również, iż w aktach jednej sprawy istnieje nieścisłość w zakresie daty doręczenia decyzji stronie. Na kopii egzemplarza decyzji USC.5355.4.2022 z dnia 6 kwietnia 2022 r. znajdującej się w aktach sprawy strona potwierdziła odbiór decyzji w dniu 8 kwietnia 2022 r. W dokumentacji sprawy znajduje się również zwrotne potwierdzenie odbioru decyzji (doręczenie zastępcze w dniu 7 kwietnia 2022 r.). Kierownik USC w Nowej Rudzie wyjaśniła:

³¹ USC.5355.1.2021, USC.5355.2.2021, USC.5355.3.2021, USC.5355.4.2021, USC.5355.5.2021, USC.5355.6.2021, USC.5355.7.2021, USC.5355.8.2021, USC.5355.9.2021, USC.5355.10.2021, USC.5355.11.2021, USC.5355.12.2021, USC.5355.13.2021, USC.5355.14.2021, USC.5355.15.2021, USC.5355.16.2021, USC.5355.17.2021, USC.5355.6.2022, USC.5355.13.2022.

³² Zob. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie III AUa 423/19.

„Odnośnie rozbieżności w datach (pismo wysłano 06.04.2022r. Potwierdzenie odbioru pisma wnioskodawczyni podpisała 07.04.2022. 08.04.2022 przeszła do USC osobiście z kompletem decyzji i oświadczeniem gdzie przy urzędniku podpisała odbiór decyzji w tym samym dniu, dlatego decyzja stała się prawomocna 08.04.2022r.”

Złożone wyjaśnienie nie może zostać uwzględnione. Zgodnie z przepisem art. 110 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej. W omawianej sprawie organ skierował do strony pismo z dnia 6 kwietnia 2022 r., w załączeniu którego przesłał decyzję o zmianie drugiego imienia, w celu jej podpisania i dostarczenia do siedziby Urzędu Stanu Cywilnego (wraz z oświadczeniem o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania od decyzji). W piśmie strona została poinformowana, iż decyzja staje się prawomocna z dniem złożenia czytelnego podpisu na decyzji. Z takim pismem procesowym nie można się zgodzić. Jeżeli decyzja została doręczona w dniu 7 kwietnia 2022 r. to należy przyjąć, że weszła ona do obrotu prawnego i związała organ, który ją wydał w dniu 7 kwietnia 2022 r., a nie w dniu 8 kwietnia 2022 r.

Ustalono w toku kontroli, iż w jednym przypadku, pomimo doręczenia stronie decyzji USC.5355.4.2022 Kierownik USC w Nowej Rudzie nie dołączył wzmianki dodatkowej do aktu stanu cywilnego wnioskodawcy. W systemie BUSC w akcie urodzenia brak jest wzmianki o zmianie drugiego imienia decyzją z dnia 6 kwietnia 2022 r. Kierownik USC w Nowej Rudzie wyjaśniła:

„ad. 14 wzmianka nie została zamieszczona przez niedopatrzenie i natłok spraw (wzmianka została dodana)”.

Z wyjaśnienia wynika, że organ podjął działania naprawcze, niemniej jednak w sprawie naruszony został art. 24 ust. 1 w zw. z art. 24 ust. 2 pkt 2 p.a.s.c.

Kontrola wykazała również, iż w jednym przypadku, pomimo doręczenia stronie decyzji USC.5355.5.2021 informacja o zmianie nazwiska nie została zarejestrowana w rejestrze PESEL, a nazwisko zmieniono decyzją z dnia 2 czerwca 2021 r. Kierownik USC w Nowej Rudzie wyjaśniła:

„zmiana nie została wprowadzona przez niedopatrzenie i natłok zajęć (zmiana została wprowadzona)”.

Z wyjaśnienia wynika, że organ podjął działania naprawcze, niemniej jednak w sprawie naruszony został art. 10 ust. 1 pkt 4 u.e.l.

Kontrola wykazała, że w przypadku czterech spraw Kierownik USC w Nowej Rudzie uznał, że decyzje są wykonalne w dniu ich wydania i z taką datą wprowadził zmiany danych wnioskodawców w ich rekordach w rejestrze PESEL:

- USC.5355.1.2021: zarejestrowano informację o zmianie w dniu 11 stycznia 2021 r., a decyzja doręczona została w dniu 22 stycznia 2021 r.;

- USC.5355.9.2021: zarejestrowano informację o zmianie w dniu 26 lipca 2021 r., a decyzja doręczona została w dniu 27 lipca 2021 r.;

- USC.5355.10.2021: zarejestrowano informację o zmianie w dniu 4 sierpnia 2021 r., a decyzja doręczona została w dniu 5 sierpnia 2021 r.

- USC.5355.19.2021: zarejestrowano informację o zmianie w dniu 31 grudnia 2021 r., a decyzja doręczona została w dniu 5 stycznia 2022 r.

Kierownik USC w Nowej Rudzie wyjaśniła:

„ data wpisana zgodnie ze wzorem wzmianki w bazie pesel”.

Wyjaśnienie nie może zostać uwzględnione. Decyzja o zmianie imienia lub nazwiska podlega natychmiastowemu wykonaniu. Rygor natychmiastowej wykonalności wynika wprost z przepisu art. 12 ust. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. To oznacza, że jej wykonanie polegające na aktualizacji rejestrów państwowych, jak również dołączeniu wzmianki dodatkowej do aktu (aktów) stanu cywilnego wnioskodawcy (ewentualnie aktów urodzenia jego małoletnich dzieci) **nastąpi po jej doręczeniu**, niezależnie od tego, że jest ona nieostateczna. Z całą pewnością strona, której dotyczy decyzja w przedmiocie zmiany imienia lub nazwiska może uwzględnić skutki z niej wynikające dopiero z chwilą doręczenia rzeczonoego rozstrzygnięcia i w efekcie dopiero wówczas jest uprawniona, a zarazem zobowiązana posługiwać się nowym imieniem lub nazwiskiem. Z akt przedmiotowych spraw wynika, że wnioskodawcy swoje decyzje otrzymali w terminie późniejszym niż data wydania tych decyzji. To oznacza, że ww. decyzje stały się wykonalne w dacie, w której zostały one doręczone wnioskodawcom, a nie w dacie ich wydania. Dlatego w omawianych przypadkach zmiany danych w rejestrze PESEL dokonane zostały przedwcześnie.

W wyniku kontroli stwierdzono również, że dwa postępowania zakończone zostały z przekroczeniem miesięcznego terminu załatwienia sprawy, o którym mowa w art. 35 § 3 k.p.a. W sprawie USC.5355.17.2021 wniosek wpłynął w dniu 25 października 2021 r., natomiast decyzja została doręczona stronie w dniu 21 kwietnia 2022r. W sprawie USC.5355.11.2022 z treści decyzji wynika, że wniosek wpłynął w dniu 24 czerwca 2022 r., natomiast decyzja została doręczona stronie w dniu 26 lipca 2022 r. W aktach powyższych spraw nie znajdują się pisma sygnalizujące o niezakończeniu sprawy w terminie. Odnośnie przyczyny zakończenia postępowań po upływie maksymalnego terminu określonego przepisem art. 35 § 3 k.p.a. Kierownik USC w Nowe Rudzie wyjaśniła:

„USC.5355.17.2021: wniosek wpłynął 25.10.2021, 28.10.2021 wysłano wezwanie do uzupełnienia wniosku (odbiór 03.11.2021) Pani Anna Kołat osobiście złożyła ustną informację, o złożeniu wniosków do sądu o zgodę na zmianę nazwiska dziecku. Pani Anna Kołat była w stałym kontakcie osobistym z Urzędem Stanu Cywilnego i informowała urząd na bieżąco o działaniach sądu w jej sprawie. Po dostarczeniu wyroku sądu Urząd niezwłocznie wydał decyzję.

USC.5355.11.2022: urząd był w kontakcie telefonicznym z P. Maskalewicz. Strona prosiła o odbiór tylko osobisty a z uwagi na swoje zdrowie mogła przyjechać do Polski tylko w tym terminie. W związku z zaistniałą sytuacją został przekroczony o dwa dni termin doręczenia decyzji”.

Wyjaśnienie nie zostało uwzględnione. Wnioskodawca nie został poinformowany o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy, co jest niezgodne z art. 36 k.p.a.

Kontrola wykazała, że w jednej sprawie nr USC.5355.10.2022 Kierownik USC w Nowej Rudzie nieprawidłowo zrealizował obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, tj. nie przesłał wydanej decyzji o zmianie imienia lub nazwiska

za pośrednictwem systemu BUSC (nie udokumentował wysłanego zlecenia do USC we Wrocławiu). W aktach spraw znajduje się jedynie zwrotne potwierdzenia wysyłki pocztą tradycyjną. Powyższe stanowi naruszenie art. 13 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Ponadto, zauważono również, iż w pozostałych sprawach decyzje wysłane zostały również (równolegle) za pokwitowaniem przez operatora pocztowego. Przepis art. 13 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska wprost nakazuje organowi korzystanie jedynie z systemu teleinformatycznego przy wykonywaniu powyższego obowiązku, z wykorzystaniem funkcjonalności zleceń.

Ustalono również, że w aktach trzynastu postępowań brak jest metryk spraw, co stanowi naruszenie art. 66a k.p.a.

[dowód: akta kontroli str. 17-297, 299-336]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Burmistrza Miasta Nowa Ruda zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska w zakresie zmiany imienia i nazwiska oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Burmistrzowi Miasta Nowa Ruda.

W związku z powyższym, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

1. Wpływające wnioski opatrywać pieczęcią wpływu, stosownie do przepisu § 42 ust. 2 Instrukcji kancelaryjnej.
2. Na wnioskach o zmianę imienia lub nazwiska składanych osobiście zamieszczać adnotacje potwierdzające przedstawienie do wglądu przez wnioskodawcę dowodu osobistego.
3. Przestrzegać art. 11 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, a w przypadku braków formalnych wniosku podejmować czynności na podstawie art. 64 § 2 k.p.a.
4. Weryfikować przesłanki podmiotowe do stosowania ustawy określone w art. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, a w razie wątpliwości podejmować czynności wyjaśniające.
5. Zapewnić, aby zgoda rodzica na zmianę nazwiska dziecka wyrażana była w sposób, o którym mowa w art. 8 ust. 5 ustawy o zmianie imienia i nazwiska.
6. Zapewnić, aby zgoda dziecka na zmianę nazwiska wyrażana była w sposób, o którym mowa w art. 8 ust. 4 ustawy o zmianie imienia i nazwiska.
7. Podejmować wszelkie kroki do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i przestrzegać obowiązków organu do wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego (art. 77 § 1, art. 80 k.p.a.).
8. Dokumentować czynności postępowania administracyjnego w sposób przewidziany przepisem art. 67 § 2 pkt 2 k.p.a.
9. Podstawę prawną wydawanych decyzji o zmianie imienia i nazwiska powoływać w sposób adekwatny i precyzyjny.
10. Przestrzegać przepisu art. 107 § 1 k.p.a. - nie umieszczać w decyzji o zmianie imienia i nazwiska numeru PESEL stron.

11. W nagłówkach decyzji o zmianie imienia i nazwiska zamieszczać oznaczenie organu tj. Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Nowej Rudzie.
12. Zapewnić, aby w aktach sprawy znajdował się dowód doręczenia stronie decyzji, a w przypadku gdy osoba, która nie ma miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedziby w Rzeczypospolitej Polskiej i nie działa za pośrednictwem konsula wskazała pełnomocnika do doręczeń w rozumieniu art. 40 § 4 k.p.a.
13. Prawidłowo realizować obowiązek wynikający z art. 13 ustawy o zmianie imienia i nazwiska.
14. Dokonywać rejestracji w PESEL zmiany imienia lub nazwiska po dniu doręczenia decyzji stronie.
15. Sprawy załatwiać terminowo, a w przypadku braku możliwości załatwienia sprawy w terminie stosować sygnalizację, o której mowa w art. 36 § 1 k.p.a.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o przekazanie **w terminie do dnia 30 listopada 2022 r.** informacji o wykonaniu zaleceń i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Jarosław Obremski